

XEBATCIJE KYRMANÇ PAŞDAMIJI U KOÇORVAN, IRD BIJO XYENDI, KULTURI U ŞORDARE

AKTIV FRONTA SOTSIALISTIJE J9

Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

Lozungo I3 sala Şawra

1. Bra xyas bi 13 sala inglabar carja paşan, jak z Inglaba Oktjabre Mazan peşda hat.

Bra emr bako inglabar proletara bi hama dajale.

2. Waxta I3 sala Şawra Falstane solama alavi braje ma snifira, je ky bun nire kapitalista dandab, je ky kabne daste terore fasista.

3. Bi bajraqa Lenin ma altkr nav wan şawda, je ky hatno krtane sava inglabar Oktjabre. Bi bajraqa Lenin ma peşdaciune kyasije dost an di wi şawda, jak hata krtane sava cekbrna sotsializme. Bi we bajraqe al ome dost binan inglabar proletartije hamu dajale al (Stalin)

4. Em dsha sok kn çerge xye dora ştaba merkezi ferqa Lenin—dora Markokoma u Zakkrajcome bi şarkartija hawale Stalin.

Dsha bilnd kn bajraqa Internatsionalizme proletartije Zakavkazeda.

Dsha mahkom kn Federatsia Zakavkazeda.

5. Em bar bi 13 sala Şawrbuna Falstane heron bi altkrned gymroh bi rja ferqa sorl bi industrializatsia waleit, bi teze cekbrna hobuna çimaşije sotsialistije.

6. Waxta pençesalja şwlin ma teşkil her entuziazme, pafose cekbrna teze peşdaciune kyasije dost an.

Naha ome xovata han tamam bakn bi entuziazma, bi pafose hinhuna teknika teze u zavode teze bi bilnd hana hawale xovate bi paki, bi namaz krtane hesabuna bi paki. Naha galije şwlin awa. (Stalin)

7. Waxta I3 sala Şawra Falstane solama alavi darbdarara, şgite merxas cekbrna sotsialistijera.

Şerml u behymetti wanara, je ky cekbrna sotsialistije xraw dkn, drowan, deduzen, şxyal dshelan.

8. Solama alavi pala u biljane Teoragera, Karkogesera u Ergesera—peşikare cekbrna elektrofikatsije Falstane.

9. Besoknandan şor bakn sava xovata disiplinla je ky şxyal dshelan, jak drowan, dur zş nadore.

10. Paled kolkozwaned Falstane, bi qadaradna plana bi rasti, bi raporte altkrned em bar bi 13 sala Şawrbuna Falstane holaran.

11. Bi şarkartija bajşevikl konkret, bi çarekewa em rind kn pakbuna xebate, hini teknikaje bun, bi hyrmatt kyta bakn sala şwlin pençesalja dyda.

12. Palo u xavacitije Falstane, bi şarkartija ferqa Lenin, bi komedartija sunla pala Twaqa Mozen u Zakavkazede, bi xavateko besoknandan u bi şarake gymroh, bi altkrna her çura çatnra—bi altkrn şfate waleit dşyhezen.

13. Gall palo u biljane nadara şifir ja Aşverdiye u Qapano, em şore bajşevikije bakn mişqabil şarkartija metode bjurokrantije u ja idara, em serbest bakn qadaradna qarara Markokoma Şxyalkartije Hamtwaqa u Markokoma F. K. (b) Hamtwaqa darraqa Donbasada bi tomami.

14. Paled rja maşine, plana gyhastana paize—zawastane bi hyrmatt bişqadinan, bi çarekewa hazar kn maşina u wergana, disiplinla xovate qawin rna nav transporte, hajar funa şawlije bilnd bakn.

15. Pale kaucuke u xovacitije we inainer u teknik, kaucuk fronta şardartijejona hoba hobuna çimaşije.

16. Salama bajşevikije darbdare Tsemşine, personale we inainer teknikiçer, je ky cekbrna we kyta dşkn.

17. Altkrna pençesalja şwlin maşala şifand sava peşdaciuna nadere şwsk.

Dşaghe nadere şwsk bi tomami bişdn xovalandane, şore bajşevikije bakn sava bilnd krtane nadereşije.

18. Teknika waxta cekbrna her teş zal dşka. Em hini teknika nadertije bun. Em şor kn sava bilnd krtane nadertije alije pakbuna we, alije kem krtane hesabune u sava bilnd krtane nadertija xovate.

19. Waxta I3 sala Şawrbuna Falstane solama alavi kolkozwan darbdarara, jek burçdarija xye bi tomami peş hykmate proletartije qadaradna.

20. Gall kolkozwanno u zşne kolkozwan, şare bajşevikije firo bakn sava destanla qanune kolkozwan qawin sava kolkozwa bajşevikije u sava şifandna emrskl dawitije.

21. Em bi şore bajşevikije qawin serbest kn bilndbuna xyaji krtane tarşje sotsialistije.

22. Salam darbdarara, jek plane pamby qadaradna, şgite korşane pamby, kolkozwan u zşne kolkozwan, hetta hawa paşan, pamby barov kn u teslimi hykmate bakn, sala şwlin pençesalja dyda je noş kn bi altkrned xye alije barov krtane pambyda.

23. Ty xyajlara keski tynno dest bado hobuna hawala.

Pala u kolkozwan bi heşajit xyaji bakn hobuna hamuça ja kolkoz, sovkoza kooperativa u ja teşkilat hykmattije.

24. Şardare yime u teknikaje bi xavata darbdarare mahkom bakn qawabuna teknikaje u kulturaje waleit ma ja diktatura proletariak.

25. Waxta I3 sala Şawrbuna Falstane solama alavi rezerva ferqa komunistara komedoro awlanra, komsoleto Leninra.

26. „Şun kolkozada qawateko moşybn“. (Stalin)

Em dsha zede kn xawat krtane eze xavacit nav nadarotja kolkozida.

27. Imperialiste Caponije Rohlate Darda mişqabil Twaqa Şawre prevakatsia hazar dşkn.

Gall Palano, kolkozwanno, u eskere sor, dsha qawin bakn xyajikrtane waleit ma.

28. „Zş xyajija xelge em ty bystok al naxyozn, le ş, xyajija xye ty verşokok em nadan ty koş“. (Stalin)

29. Solama bajşevikije darbdare şardarra fronta kulturaje.

Bira emr bako kultura bi net sotsialistije bi form mulleti.

30. Ferqa daşnaka kovçane me bi xuna xavacitija dda aw dane, wan kovçanada iro çawe şewre darbaz dabun, traktore sotsialistije radşkn, zşje kolkozra fara bun.

Bira ynda bi ferqa faşista burşuazijaje, ferqa daşnaka.

31. Daşnak, maşine kulaça, taraq, mişqabil burşko berk nişan dşkn hyçyna sotsialistijera, Palo u kolkozwan, em hajarbuna xye şawlije bilnd bakn, em bi kytaşl, bi kok bişwa bado darşknne element kapitalizme.

32. Bira ynda bun lakeje Imperializme hamu dajale, daşnak, musawist, u meşevik.

33. Çerge ferqa tynno hazar sava hancrandana imperializme u maşinetja komedare wana.

34. Bira emr bako sotsialistije mulletije Lenin.

Bira emr bako braja mişqalotete Twaqa Şewre.

Şaraki bebarışije em peşda bun mişqabil çerça moşyn, şovinizma hykmattije moşyn u şovinizma çije.

35. Bira emr bakn şewr, organe diktaturaje sunla pala, jek sotsialistija ferqa bajşevika ja Lenin dşqadinan.

36. Dşmune şawlije bi dşzi ze baslin.

Le awa krtane hana golaki nokşandari 1920 s. 29-le çirje bare Falstaniçada bu inglab, xavacitije Falstaniçaje nire daşnaka, aqa бага sor şxyije xye awitin u cawa Urşelçada, ysa al Falstaniçada diktatura proletariak danin, awa geşk çareke bi şarkarla ferqa Komunistaja bu.

Pojl inglabarra, cawa xavacitije dşne, ysa al gyndije kyrmança xavacitije bişqawitije xlas bun u teş çekbrna sotsialistije bun,—kolkoz teşkilikrtan.

Hişbet şore şawit xawat nawa gynde kyrmançada ysa nedecu, cawa gynde çinare wana, je şila u je dşne, neşest aw bu, waki hola mora nazanla (be kultura) tsar sor wai bu, xavacitije bişqak gyra kulaka dşkar, ja dydja hola kadre kyrmança handsk bun, loma al xawat handskl peşda dşcu.

Bora we deraçe ferqa ty teş nodherşand, bona hazarbrna kadra.

Bi şarkarla ferqa, hav. Şamoe Temur naha Aqbarane, gynde kyrmançada yzake komunistaja teşkilikrt, ysa hav. Çardoe Genço teşkilikrt golak ysake kompaçha, Teşkilatije sotsialistije peşda dşkun, yzake ferqa, kompaçha rroz bi rroz qajim çibun, bi xavata wanarra al gmdaj bu peşdaciuna kolkozra. Wan yzake bona teşkilikrtana kolkozra, Aqbaranada golak şxyal krtane, yzwe wan yzaka Ame Şemo, Maksime Urş, Baroje Şil, Xanoe Dawreş u je majlin, cawa dweşen, şwana şgite teşkilikrtana kolkozra u peşda brna wanana.

Naha havi kolkoz u artel bi nahija Aqbarane, tane gynde kyrmançada hoj. 3 hob Töline u nehije majlin, xwat nahije dşnada al golaki peşda çuje, le deraçe peşdabrna kolkozada Aqbaran golaki peşdaje.

Em dşnshern, xavacitije kyrmança pojil inglabar çirje paşanrra, bi xavacitije mailete dşnerra koşna xavata sotsializme u cekbrna we peşda dşvyn, wana fmkrt, waki her rja ferqa komunistaja dajo paşla wana, her aw je je, goroq pek horran.

Şw dşkarin her lazete kolkozada bişvina, şmre xye kolkozada pak darbaz bakn.

Naha em bi dşstanine teze, şida çirje paşan dşkn, le goroq em harsal bi dşstanine teze darren dorva, me bi cekbrije bi peşda barije, em nişan dşn, kb rroz bi rroz sal bi sal em ce-

37. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

38. Bira emr bako Markokoma F. K. (b) Hamtwaqa, şarkare u teşkilidare cekbrna sotsialistije.

39. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

40. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

41. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

42. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

43. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

44. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

45. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

46. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

47. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

48. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

49. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

50. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

51. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

52. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

53. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

54. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

55. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

56. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

57. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

58. Bira emr bako kultura bi form mulleti, bi net internatsionala

kava dşwale altkrane cekbrna sotsialistije bado xraw krtane.

Em şore bajşevikije bakn, waki elemente sunla kapitalistije bktyatı bdn harçarandane.

37. Bira emr bako Ordja Sor Twaqa Şewre, hime şifasaja şilajije ja hykmata Şewre, nobadere qawin sinore şewre, xyajikare ina bun dar Inglaba Oktjabre.

38. Bira emr bako Markokoma F. K. (b) Hamtwaqa, şarkare u teşkilidare cekbrna sotsialistije.

Bun bojqara Markokoma F.K. (b) peş, bar bi altkrned teze.

30. Bira emr bako peşikare ferqa u proletariate hamu dajale hawale Stalin.

Pojl inglabar çirje paşanrra xavacitije kyrmança aza bun, peşda dşvyn xe wata sotsialistije

dşkn, dşşirnin, „peşda dşvyn cekbrna sotsializme waleit, mada.

Çarek lozunga me peşan, ov ba,—am waxtada plane hykymate u ferqa xye bişqadinan, bona şdşko dşne dsha rruşil darren, u ferqije dajnan çra awl u zomane çuji.

ŞEMINE ŞWVAL

1000,000 tonn sabun

İsal semahla 4-ada zavode sabune je hykmattije goroq 94,000 tonn sabun künca bardan u 6,736 tonn sabune dasta, cemak dy çar zede, çy ky sala par semahla 4 ada hazar krtan.

Alije denda semahla 4-ada goroq be kem krtane cekbrna sabune ron u dawsa we goroq sabuna tir be hazar krtane.

KOLXOZVANE ÒGIT JE KƏWSƏNE SOTSIALISTIJE. BƏQƏDINYN LOZUNGA SƏRKARE FƏRQE, JE HƏVALE STALIN. ƏM HƏR KOLXOZVANƏKI DƏWLƏTI BƏKBN

Gəli paləno, kolxozvano u Əskərə Sor, əm dıha qəwin u məhkəm kən xuyəikəryna wəlatə xyo

Pərse kultura kymança

Kompartia Rənkəja Fəlistanəna zənə u kultura xəvatəlja. Rəx Institutə tarəqa kulturəje təşkil kərjə, səkstia zənəbuna kymançəje. Pərse himit ve səkstisjəno: 1) hazər kən zəmanət nəvisarjə yimjə səwa həmu kymança. 2) hazər kən tərməbe yimjə, je ysa, jaky zəmanə kymançədə tynənyən, 3) hazər kən xəbərənə, 4) Rəstəwisanənkə

Bajloze Cacan

həmuja hazər bəkbən, 5) hiel zənəbuna qıraq-qanına zəmanə kymança bən u hazər bəkbən qanınnəmə zənə, 6) Bəwər kən, bənəwisan u nəqr kən nəvisar zar je kymançə, jəkə gələk dəwlət u rəndən.

Səkstisjə kymança wədək kəndə gələk xəwat kərjə. Səkstisjə wəxtə nəzəkda kyta dəkə xəwata hazərkyrəna zəmanə nəvisarjə u rəstəwisanəndəna zəmanə kymançə. Həmu xəwat u hazərkyrən gərək bənə dənəne u le nəherəndəne nəv hənçəwata bəjləne Kymançə Təwəqa Şewre, jaky gərək bəbə sərə sala 1934-ada.

Hətnə hazər krəne nəzək 2000 tərməbe yimjə u təxnəkəje je təzə u he xəwat w əlida pəşdə dəkə, Institute təşkil kərjə ekspeditisjə, wəxtədə hətnə bəwərkyrənə u nəvisəndəne gələk kymançə xəwate, rənçəbərjə, hək krənə, gələk eposə, je ysa, wəki əlljə formədə u dəwlət bəjləne nətədə əwə ty məllətəda tynənyən.

Nəha əwə u kymançə hən tənə hazər kyərənə səwa sala 1934-ada bənə nəqr kyərənə. Eposə hən, je ky əlşə dəkə fəkrədərəkə u fəhm kyərənəkə məzən məxləqətə kymança gərək bənə xəwəndəndə səwa hazər kyərənə nəvisar təzə kymançəje, səwa hazər kyərənə zəmanə kymançə. Eposədə hənə gəl gətne gələk rənd əlljə formədə u əlljə nətəda, xəbərə bəq, gəl-gətne bəwə wədərə pərən. Əw gətək wə kəmək bədən səwa zənəgin krənə zəmanə kymançəje nəvisar.

Cəwa ky dənən, xəwətəkə məzən həlljə krənə, le he gələk xəwat həbə, xəwate cəwən u çəwədar. Hazərkyrənə nəvisarə kymança bə form məllət, le bə nətə proletariət pərsəkə fəz u çəwədar, je ky İro səkənljə bər mə frəntə kulturəjədə.

Həmn pərsə hən cəwən tənə Institute zənəbuna kymançə bə xəwətəje dərə xyo u tənə nkərə bələ qəndəndə. Wədərə ləzəmə, ky həmu İntelligəntəjə xəwətəje kymança sər wə jəkə bəwəstən. Ləzəmə həwələ hən bə səkstisjə Institute yimjə zənəbuna kymançə bənə gredəndə u bə nişəndəjləne wə bəwəstən. Xəwətəkə ysa wə karək məzən bəqəhlə hazərkyr-

ra şewre, ja dydja bəwərkə u bənəwiso, xəbər u gəl-gətne dərəhəq zməndə, (nəwə həcətə, je mələ, je rənçəbərjə, rəstəne, cəkərnə, nəwə şənə, kulika, dərmanə, tərjətəwə u je dənə, tərməbe sotsialjə, kolxoz, zənəbuna dənəjə u je məllən).

Le İntelligəntisjə kymançə xəwətəje gərək bə cə təhril bə Institute yimjə bənə gredəndə.

— Bə bəwərkəryna nəvisarə zar, bə gəl gətne zəməwə. Həmn əjənə, wəki Institute bə ekspeditisjə nkərə kyta bəwə nəvisarə zar ja kymança je ky gələkən.

Ləzəmə, wəki İntelligəntə kymançə, je ky gəndə dəkəwəstə, səll təməm gəndəndə hərə gəw bəwərkə u bənəwiso gəl-gətne cirokə, məşəwə, həkjətə, mətələk u je dənə, le wəxtə wən xəwətəna gəwədarjə xyo məzən bəwə sər kultu-

ra şewre, ja dydja bəwərkə u bənəwiso, xəbər u gəl-gətne dərəhəq zməndə, (nəwə həcətə, je mələ, je rənçəbərjə, rəstəne, cəkərnə, nəwə şənə, kulika, dərmanə, tərjətəwə u je dənə, tərməbe sotsialjə, kolxoz, zənəbuna dənəjə u je məllən).

— Bə bəwərkəryna nəvisarə zar, bə gəl gətne zəməwə. Həmn əjənə, wəki Institute bə ekspeditisjə nkərə kyta bəwə nəvisarə zar ja kymança je ky gələkən.

Ləzəmə, wəki İntelligəntə kymançə, je ky gəndə dəkəwəstə, səll təməm gəndəndə hərə gəw bəwərkə u bənəwiso gəl-gətne cirokə, məşəwə, həkjətə, mətələk u je dənə, le wəxtə wən xəwətəna gəwədarjə xyo məzən bəwə sər kultu-

MELIK

Bəwərkəna bejt-kəlamə

Bə səja hykymətə Şewre xəwətəje kymança əb hələ nəmər-nəsi əb hələ nəzənə dərəkəstən.

Wənə dəst bə dəstə xəwətəje şewre dəst bə cəkərnə sotsializmə kərən.

Xəwətəje kymança dəst kəşəndə əb əmərə kəcorlə, qəbilitə, əwəfrotənə, nəxyənditlə, dəst bə cəkərnə kolxəzə kərən, dəst bə xyəndəna xyo təzə kərən.

Əmər u həjətə xəwətəje kymança həjətə gəhəstən, nə mənən əmərə kəwə.

Bə pəşdəcəna xəwətəclərə-ləzəmə ky zəmanə wən əl pəşdə bəcəje, fəkrə Marks—Lenin—Stalin fəhm bəwərkənə, dərəq wə jəkəndə İmədək məzən bejt, şəir u kləmə kymança dən.

Kə əjən nənə bejtə "Məmə u Zinə", "Dən-dən", "Slawənd u Xəçər", "Zəhbilfrəq", "Məwə cəwənə", "Məmə u Əjə", "Cəhli", "Məmə Muski" kləmə dənəbərə nəvisarjə je Əwədalə Zəjə, bə wənə təwəjlə bə həzərə kləmə gəwəndə, kləmə xəwətəje (kətan, pəz cəwəndən, həlwən xyəjəkərn) dərəq sər-həjtədə, ədətəda u je məllən.

Bə wənə gredəjə bəwərkəna məsələ, qəsa, wəstəkə.

Əwənə həmu əl yəndə dəkəwən u wə yəndə bəjləne, əgər xəwətəje kymança bə dəst hykymətə Şewre dəst bə qələm-nəvisarə nkərəna. Bə wərə gredəjlə, hykymətə

Fəlistanə bə dəstə Institute kulturərləq xəwətək məzən u wəwərkə kər.

Bə səja səkstisjə ekspeditisjə yimjə, ky məmə wən bə dənə bəwərkərnə həmu əzəbər—stərət u gətəna.

Əw jək ysa əl bu.

Nəha bəwəstə wə Institute də gələ-gələ bejt, şəir u kləmə həjətə bəwərkərn.

Əw həmu gərəkə wəxtədə bənə hazərkyrən əb bə nəqr.

Wə dərəqədə nəvisar u xyəndəna xəwətəje kymança dənə zənəgin dəkə, zədə dəkəwən u wə zədə bəwən xəbər, xəbər ky hətəne bəwərkən, zəf qə nəqə gətne.

Bə wənə lərləqən pərənəndə dəkərnə dənə nəsi həl—həwətə xəwətəclə bəwən, bə wənəwə gəwərkən dərəqə sənəstə nəv kymançədə, bə wənəwə gəwərkən wə zəjən u xunxarə, cirokə aqə, bəqə dəkə wəxtədə sərə xəwətəclə əl bu.

Gərəkə je gətne, ky bəwərkərnə, hazərkyrənə bejt u kləmə dənə bə cərəwəbə gredəje bə rəst sələsətə məllətə Leninə, bə Okjəbərə məzənə. Bə Şewərbunə Fəlistanəna.

Xəwətəje kymançə nəwə Şewrə Fəlistanədə əb əlljə kultur-pəşdəcənədə, əb əlljə məlləbunədə pəşdəndə u dənə pəşdə dəkə.

Xyət bə 29 cərlə pəş, xyət bə Şewrə Fəlistanə.

H. Çə - ZO.

İngləbə cərlə pəşən u kərə wə kymançə xəwətəclərə

Bərİ İngləbə cərlə pəşən, wəxtə hykymətə pəşə, ysa ət wəxtə dənənkə məllətə cək həkəli xraw dərəbək dəkərn əlljə xyəndəne, kulturəje u əjləne. Wəki əm bə-

şən ty əmər u əjlənkə wən bə hərə əlljə tynənyən wə gəna hən dənə rəst bə Əwənə sərə cəjdə bə əmərə kəwəwənljə nəv bəjəntijədə dənə, u ty lək bənə wən

Avəje təxnəkəna kymança təzə əb pərə

fəkr nəkərk, wəki wənə əb wə tər-tərətəne, əb wə əmərə bəjəntijədə dərəkəstənə, dənəjənə sərə rəkə kulturə pəşdəcəjləne.

Le əw he bən nənə, bə dəstə İmperialistə u koməkəwə wən fərqə məllətəclə u dənənkə məllətə bərİ hət dənə, dənənkə qər krənə, ty rəhət nəkəwəndəna wənə. Ysən əl təw wən bəq u gərə kymançə dənəwəjən kərə xəwətəclə kymança. Bə wə həsəwə əl əwənə xyəndən gəwərkərnə həsəwə dəkərnə bənə xəwətəclə kymança.

Əw məsələ hən bəwə, wəki nışən dəkə, ky cəwə bəq u gərə, tərək bə hərə əlljə dənəwəjən kərə xəwətəclə u wənə pəşdə dənəwərn bər bə cəwə tərİ, bər bə tynənyən, bər bə həsəwərnə.

Səwə wə jəkə, əl sala 1931 məhə kəwənə wəwə Rəwənədə təxnəkəna kymançə Zakəwəkəzə je pəşdəcəjlə bənə hazər kyərənə kədrə. Bənə zədə krənə kədrə sala 1931-də rəx təxnəkəwə wəwə kursə jəkəlljə səwə hazər kyərənə dərədərə, wədərə 22 dərədar hən bən, əb wənə jək qız bu. Sala 32-də dənə kursə wəwən rəx təxnəkəwə, jəkəlljə, kədrə hən bən u kyta kərən 30 dərədar, je kərənə nəhljədə gəndə kymançədə dərədarjə dəkən. Sala 31-də təxnəkəwədə 62 kursənt hən bən, əb wənə 3 qız. Sala 32-də 82 kursənt, əb wənə 5 qız. Xən əb wə jəkə univərsitəte u bənəskədə əl bəwərə Leningrədə, Moskəwəje; Təflisə, u Rəwənədə 50 nərsə hən dəkən.

Wəxtə pəşdəclə Ursetə sala 1904-də tənə məktəbək kymançədə həbljə bə 35 şəqərtəwə, əw əl bə zəmanə urset dənə xyəndəne.

Bə Şewərbunə Zakəwəkəzə şundə zəmanə məktəbə kymançə dənəhljə 5 həbl, əb wən 4 məktəbədə həlljə dərə dənə, le jəkədə urset. Wən 5 məktəbədə hən bən 210 şəqərt.

Nəha əb əfrəndəna əlljəbəje təzə kymançə (latın) şundə, 50 məktəbə kymançə dərəqə əwən hənə u 2 məktəbə kolxəhlə, hərə gəndədə ləkənə, həkəkrənə xyəndəne u cərlə kulturə hənə. Sala 31—32-də wən məktəbə dərəqə əwəndə 2000 şəqərt bə zəmanə dənə hən bənə le məktəbə kolxəhlə 50 şəqərt.

Ləzəmə əm bəwən, wəki xyəndəna qızə bə dərəqəwə bəklənd pəşdə dəkə.

Le əb İngləbə cərlə pəşən şundə, məqəbəl wən gəl gətne krənə, əmərə məxləqətə Fəlistanə je gətə bə cərəwəwə hənə gəhəstənə bə əmərəklə ştrən u şəjlə. Ysən əl təw wənə je kymançə xəwətəclə əl u jed məllən.

Wəlatə mə səja İngləbə Okjəbərə, bə koməkədarjə proletariətə Təwəqə Şewrə Fəlistanədə səkə hykymətə Şewrə Fəlistanə, jaky bəxtijərə wəkəhəwə da həmu məllətə.

Əb wə rəzə əl dəst bə bu əmərə kulturəje nəv Fəlistanədə.

Kymançə xəwətəclə əl səja fərqə komunistə dəst bə kər cəkərnə kulturə xyo bə form məllətə le bə nətə proletariətə.

Gənd u nəhljə kymançədə hətən wəkəkrənə məktəb, təşkil bən gələk təşkilətə şewrə gəndə, nəhljə u jed məllən. Səllə əwən gələk cəwən hən bən əlljə tynənyənə kədrə. Le bərə-bərə bə sər-kərlə Fərqə Komunistə Fəlistanə dəst bə bu hazərkyrənə kədrə. Xəwətə hən əl sala 1932 ədə gəwərkə pəşdə dəkə.

Wə sələdə Rəwənədə kursə 8 məhl wəwən, kədrə 20 şəqərt hazər bən wəwə dərədarjə gənd. Həblət bən səwə jəkə nəkərbu tərə kulturə təzə bəkə, cəwə ky xəwətə kulturə nəv kymançə xəwətəclə Adərbəjənə u Gyrəcəstənə—Aqərİstənə əl fəwə bujlə nəwə pəşdə dəkə.

Bəwə xəbərə nəhljə Təflisə 18 gəndədə əb 805 şəqərtə 247 qız, ləkənəndə dənəwən 300 mərİ, əb wənə 60 zənən. Mələ zaradə 80 zar hən dəkən, əb wənə 32 hən qızən, mələ zaradə əmərə kymançə sərkarjə dəkən. 12 gəndə nəhljə Aqəbarənədə əl hənə məktəb, wən məktəbədə 750 zar hən dəkən, əb wənə 200 qızən. Əwən nışəndəjlə fəz u məşur əlljə pəşdəcəjlə kulturə nəv kymançə xəwətəclə, əlljə

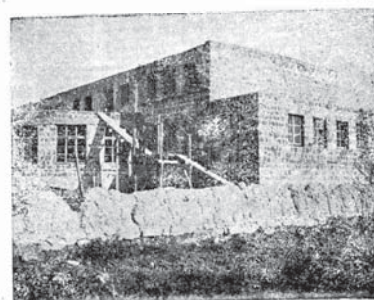

Həwələ Ətəm

hazər krənə kədrə, jəkə hətənə dənənlə səja şəşətə məllətə je Lenin, səja rəst u bə kybarl qəndəndəna wə, bə dəstə Mərkəz-kəmə Fərqə Komunistə (b) Fəlistanə.

Bə xyoş bə İngləbə cərlə pəşən Fəlistanədə.

Çəşmə Çəll

Avəje təxnəkəna kymança təzə əb pərə

Supas bo Enstîtuya kurdî ya Parîsê

Bona komekdajina kolxozvana, je ky celeke wan tynno, sova dastanina celeka

Qarara Sawa Komisara Zakavkaze u Zakkrakoma F. K. Z. (b) Hamtsvaqe

Ba qara Şewra Komisara Tvaqa Şewre u Morkozkoma Fırqa Komunista (b) Hamtsvaqe, ja sala 1933-a 5-e cırja paşın darhaq komekdajina kolxozvana, je ky celeke wan tynno, sova dastanina celeka* Şewra Komisara Zakavkaze u Zakkrakoma F.K.Z. (b) Hamtsvaqe qrar dksn:

1. Sala 1933-ada bona kolxozvana, je ky celeke wan tynno te teşkil kırıne komekdarta hykmete sova dastanina 30 hazar golska bona kolxozvana.

2. Bw we mereme ai.
a) Cymhyrjota Sotsialistije Şewra Zakavkazeda ferme xyjil kırına tarşada u ş narıne hemuja ja kolxoza te dastanine 3000 golske 8 mahl.

b) Zb kolxozvana, je ky celeke wan arzi hojo u ş gyndije habuna tekmalı te kontraktasla u ş kırıne tene dost anıne Ç.Ş.S. Zakavkazeda, 25 hazar golske 8 mahl.

Bona kırına golska u kontraktasla sova cymhyrjota qırara han te mehkem kırıne.

9. Komekdarta para dajine te qodandıne bı dastı banka rencıbartije, bı dastı teşkilıte we nehja, para dajı te dajıne daste har kolxozvanok bı qırara arzi.

10. Bxtıjara Şewra Komisara, ja Cymhyrjota hojo para dajı angori nehja kırıne bıko, bala ko.

11. Bw kolxozvan u gyndije tekmalı, je ky golske xyo dıfıroşın, sova celeke kolxozvane bı celek hojo, jan bı qanuna kontraktaslaje dab dıdın golska, bxtıjara wan hojo waxta teslim kırına şır hykmatera, plane wanja sale bı 25 safı te kem kırıne, waxta teslim kırına goşt ai 20 safı te kem kırıne.

12. Kolxozvan u gyndije tekmalı, je ysa, waki hatta frotana golska jan waxta kontraktaslaje borıdarja xyo ja borıkrıne u dajıne peşja hykmete, ja 1933 sale qodandıne, bxtıjara, je ky hatıñ nişandajıne nısqıta 11-ada ve qırara tene dajıne waxta teslim kırıne.

	Zb ferme xyjil kırına tarşada u ş narıne hemuja kolxoza	Zb kolxozvana u gyndije habuna tekmalı	Tomeri	Zb ferme xyjil kırına tarşada u ş narıne hemuja kolxoza	Zb kolxozvana u gyndije habuna tekmalı	Tomeri	
Adırbeyç.	2200	9150	11350	Adırbeyçan	44000	292800	336800
Fılystan.	1950	5900	7850	Fılystaneda	35000	188800	227800
Gırçıst.	850	9050	10800	Gırçıstan.	17000	318400	335400
Hemu Zakavkaz.	5000	25000	30000	Hemu Zakavkazeda	100000	800000	900000

4. Bxtıjara tynno, waki golska ş cymhyrjoteki babın cymhyrjoteki dın, le çı gıhastına wan ş nehıki nehıke dıne tene bı qırara Şewra Komisara Cymhyrjota u Morkozkoma Fırqa komunista te haşıne.

Sar hıme ve qırara komekdarta hykmete, je ky te teşkil kırıne sova kolxozvane bı celek, we be qodandıne bı tevıxvatkrıneko fıre kolxozvana u şne kolxozvan, bare hemuska komeki we be dajıne ş kolxozvane başıñ, darıdarara.

6-golske xyjilkrına habuna tarşada u narıne tavajı kolxoza we bene dajıne yzve ve kolxoze bı para noqd jan bı parıdajına wan par-par hotta waxta salıke, dawsa roze xovate wan.

7. Waki kırına golska be hesa kırıne, kolxozvana, ja ky nkrın qımetı golske bı tomeri bı çarokeva bıdıo, ş alıje hykmete wanara be safı para dajıne te bardane bı hesava ortı angori 50 safı qımetı golske, bı we qırara, waki molıta salıke şw para-par be paşda vegerandıne.

8. Waki kolxozvanara bı para dajıne alıje hykmete komeki be dajıne sova şw kırıne golska dast bıñın şw para dajıne, jakı Ç.Ş.S. Zakavkazede kırıne, je 900 hazar manat para dıñ beselıf, 100 hazar manat te kırıne kırıne sova ş habuna xyjil kırına tarşada u ş şıslıte narıne kolxoza golska bene standıne, şw para te balıkrıne sar cymhyrjota bı we forme.

* Te hesav kırıne narıne, je ky sala 1933-ada ş habuna xyjil kırına tarşada hatıne dastanıne.

Bere ysa bu, le nıha ysa nıne

Çırma-çırma daf u zyra plonera bu. Şw ş xebate dıhatın. We roze çıwa ava gynd tamız kırıñ.

Şwana bı kelam u lozunge xyvax gynd hozand. Gyndı sar havra dıñın, gışk şw mala dor-kat bun.

Wana çırge plonera dıñherin. Şwana ai şa dıñın bı, şwlede xyvax.

Ahmede-Şmar gava ky Çelko xyo daste plonerkı şıladı dıt, ş şabuna dast bı kelamıke kırı.

Gall havıl-hogıra, dıwan şw dıwanı, dıwanı kırı xavacıa, Gelo şw roz nae bıra we, gava me u xovacıte şıla xuna hov dımet. Me xovacıte wana dıkyot, me zere wana dıda çıre, wana je ma Le-ro, lro, kyre Ahme kolxozvan bıje havıl-hogıra zere xebate şıla.

— Waj bıra pıce bıva şıre borejı kevalı ava u daşnaka, bıra şıre bıko şwa dıwanı me, bıra şıre bıko tevğredana zere me, zere kırı xabatıclara.

Ahme 70 sal dısa zedeker:— Me dast aqa, begada, daşnak, musafıfada, ty şıre darıab ne-dıker, şıre nıhaje, şıre plonere xabatıclara, şıre hykmeta Şewre.

— Ape Ahme, komsomolokı got:— bole, bere ysa bu, le nıha ysa nıne.

H ÇİNDI

Kolxozvan hav. Şıro

Xebata Şewra Fılystane

Şewra Fılystane ty bı xer halı, Te xıaz kırı feqlra: Pała gyndı heşır mabun, Deste daşnak u baga.

Şır bu haro, xun dırejja, Merı nomabun nav xanıja, Her, ci mırve mabun ai Cıñ neddan sar kotana. Me bıñ kırıbu cıje kotan? Çot u copan rencıbertı, Cıje candın baq u bostan? Nav bazar ai hostalın.

Alıjk daşnak, jek musafıf, Alıjk çander u menşevet Çırın darıxstan şw paşta me, Şm man feqlr u seflı.

Xen şw xıne, şır u kırıñın Çem me teşket tınoşu. Ne fabrika, ne ai zavod, Her teşketı kavıl u xrab bu. Le nıha fabrike kırıç dıxabto, Porco cedke qadıre sor, Hojo maqa, hidro kajın, Nava galıta tam-tomam. Le sar çıje Şılozıze Tomam gırıje kırıje pez. Şıre kolxoz u sovxoza Cedbo le wılate Şewrastan, Bı qırara Şewra u fılyra Lenın Peşda dıç Şewr, Şewrastan.

Şısjan

Xebardana Çotoje Meto.

Mın 35 sala şıvanti kırı lro ai ş kolxozvanım, şvane kolxoze me. 1928-e sale fı gynde me kolxoz saz bu, mın xyo bere şıvın bıvıslı.

Tev havdy em 8 male kırıñ kolxoze. Teştkı mın tınoşu, şı rut bum, ysa ai gılek havale mın, gyndı har roz bı me dıkrıñjan, kulıka zor dıda me rastıje mın pak nızanbu axırja roza me, we bı ky bısokıne, le ş dışırılş dıñın, waki kolxoz bıqas xırav bı, şw hale mın 50 salı xıravır nıne, ysa ai mın qırar kırı waki şw hotta axırja

paşın bıñılın kolxoze u bı dıñ u aşq tedı bıxovıñın. Şw poşman nıbum, ysa ai hıvale mın. Xabata mını par nıko 35 sale şıvanti mın qazanc da mın, ja lısal dıha zeda, nıha dy celeke mın hıne, şw dıst or-qın, doşık, dy goza avajı, şw ş hale xyo gılekı razıme, lısal ai 229 roze xabata mın hıno; hale kolxoza me gılekı başo, mın gy-mana, waki şw roze xabata xyo lısalın şw bıvıñm dıwıte, ysa çı-wa havale me Şıtalı gotıje.

Ş.

QBRARA Södertja Morkozkoma Şxıyolkarije Ç.Ş.S. Fılystane

Darhaq azakırına Komisara Ronkaje hav. L. Arısan şw borıdarja xyo.

Sala 1933-a 23-e çırje peşında södertja Morkozkoma Şxıyolkarije qırar dıke:

Bı we, waki hav. Levon Arısan darıdarı xovate dın dıba, sova we ai şw borıdarja Komisara Ronkaje Ç.Ş.S. Fılystane te aza kırıne.

Södre Morkozkoma Şxıyolkarije Ç.Ş.S. Fılystane S. Martıkjan Dawsa bıate Morkozkoma Şxıyolkarije G. Eqıazarjan Rowan.

QBRARA Södertja Morkozkoma Şxıyolkarije Ç.Ş.S. Fılystane

Darhaq nışın kırına hav. N. Stepanjan Komisara Ronkaje Ç.Ş.S. Fılystane

Sala 1933-a 23 çırje peşında Södertja Morkozkoma Şxıyolkarije qırar dıke

Nıvale nıresse Stepanjan te kıvş kırı komisara Çımeşıl Ronkaje.

Södre Morkozkoma Şxıyolkarije Ç.Ş.S. Fılystane S. Martıkjan Dawsa bıate Morkozkoma Şxıyolkarije G. Eqıazarjan Rowan.

Plana tenıne qodandıne

Nehıja Çımerılıje da hana 3-4 gynde kıyırmança, şwana hamı ai bı xyalıjeva hatıne gredane, candıñje dıkrın. Şıkene candıñja plana paize hıñıje qodandıne bı 120%.) Bı plan ky şw alıje hykmetıda hatıne, masala, nan goştı, pıner, harı, run u je malın, bı 100% hatıne qodandıne.

Bı şarkıja yzoka fıre u şewra gynd, şarkıre fıre havale Mıstoje Şılo, södre şewra gynd Şımrıçane Şısoç.

Lazım waki hamı xavacıje gynde kıyırmança bıxovıñı mına wan havale, çı plan ky tene sar gynd bı darıdarı bıqadıñın.

MƏMƏD MƏMƏDOV

koma sıjasıteje lazıme

Şm, xavacıte gynde Çımuşvane cık zıf dıxazın dı gynde xyvax bıdın hazıkrıne koma sıjasıteje, le şw bona dırdıdajıne kome mırve vala u hazıkrıne dı gyndı.

Şm we hıvıje, ky nehıkom we dıraq mada bıkrıte u bona me şıje me mırvekı hazıkrıne.

Ç. H.

TVAQA ŞEWRE U AMERIKA HƏV DY NAZ KRBN

Zb tevğredana Tvaqa Şewre u Amerikaje şunda

Gazet u telegram molumatıje dıdın, waki komisare xovate darıreko Tvaqa Şewre havale Lıtvıne u södre Amerikaje Ruzvelt, tevğredana hardı hykmeta, ja Tvaqa Şewre u ja Amerikaje havara, naz kırına wan hardıja bı resmı u alıje diplomatıje mehkem kırıne.

Darhaq we jakıda Ruzvelt got: «Şw wılat, je ky mehkemıte xyo, bı mozıte xyvax şw Amerika mozıñıre, şanzde sal tomam nıkarbu bı resmı u bı tevğredana normal bı Amerikara xırab bıda. Şz u Lıtvıne dıñın waki dıst pe kırına tevğredana normal bı har alıjeva mehkem kırı şıxyale şıdajıje.

Qırara hykmeta Amerikaje

VAŞINGTON.— 20-e çırja paşın, Hamı konsule AMERİKAJERA bı nıme molumetı hatı dıñıne, waki Amerika Tvaqa Şewre naz kırıja, waki bı teşkilıte u qılıxdare Tvaqa Şewre gorak dıst pe bıkan tevğredana resmı, çımeşıl u ja dıroko. Kırıne sar konsula waki darhaq bıasporte Tvaqa Şewre resımeke ysa bıqadıñın, je çıwa te qodandıne sova bıasporte hykmeted majın naz kırı.

Şagırte texnikume cıne zıbarıteje

18-e çırja paşın şagırte texnikuma kıyırmança bı şarkıja yzoka fıre, komsomola u dereksıaje darıkrın roza zıbarıte.

Şagırte cıne sar fıja maşıne, wedere sar pıre xabıtın xırab bı gıryıñı peşda cu, şw şahata 8-a hıta ja bışja xıbtın.

Dereksı sar reja maşıne roze-dıñja xyo da şw xabata we roze, xıbat bı darıdarı peşdacı.

Şagırte texnikuma kıyırmança bı qodandıne plane xyo hyndırvane, şw xıbatıte dıvıte ai şunda namına.

Katıbe yz. kom. tex.

ƏLİE HƏMƏZƏ

Xovata lılxana dereng dıkoço

Nehıja Aqbaranedı—navı gynde kıyırmançada sala lısalın hıta roza fıroln ai lılxane şw bo mırve nıhatıne sazkrıne.

Lazım xovata hana bı şewr-bına 13 salıja Fılystanera be gredan u bı wı qıralı waki wıxtıkı kırıda lılxane vıvıñ, ko ty ne-xyvıdı nava kıyırmançe xıbatıte Aqbaranedı nıñın.

Maq. ŞıVKE N.

Redaktore Wıdıtı S. Kırakosjan